خراسان روزنامه صبح ایران
دوشنبه ۸ خرداد ۱۳۹۶ .۳ رمضان ۱۴۳۸ .شماره ۱۹۵۴۷

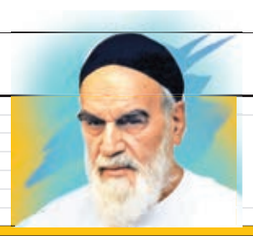

سمفونی «روح ا...» ساخته شاهین فرهت با ارکستر سمفونیک تهران به رهبری سهراب کاشف اجرا می‌شود. به گزارش ایسنا، در این اجرا که امروز و فردا در تالار وحدت برگزار می‌شود، بهروز رضوی به خوانش غزلیاتی از بنیانگذار جمهوری اسلامی می‌پردازد. سمفونی «روح ا...» به سفارش معاونت فرهنگی و هنری موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) توسط شاهین فرهت ساخته شده است.

سمفونی «روح ا...» با ارکستر سمفونیک تهران اجرا می‌شود

درباره ادبیات معاصر الجزایر و زندگی و آثار یاسمینا خضرا

زنی که مرد بود!

ترجمه و تنظیم: محمد جواد استادی
Ostadi.muhammad@gmail.com

واژه الجزایر در ذهن حالتی رؤیاگون به خود گرفته است و حسی عجیب در انسان پدید می‌آورد. تاریخ پر فراز و نشیب این کشور به همراه مجموعه‌ای از پشتوانه‌های فرهنگی و قومی، زمینه‌ای فوق العاده و شگرف برای بروز در ادبیات یافته است. بر این اساس ادبیات الجزایر نیز ادبیاتی منحصر به فرد و فوق العاده است. ادبیات مدرن این کشور که میراث‌دار فرهنگی کهن است، برای ما کمتر شناخته شده است. مجموعه‌ای از نویسندگان زن و مرد معاصر در این کشور که در حوزه‌های مختلفی چون ادبیات داستانی، نمایشنامه‌نویسی، شعر و... فعالیت می‌کنند و از شهرتی نسبی نیز برخوردار هستند، نشان از قوت ادبیات الجزایر دارد. واقعیت این است که ادبیات الجزایر ترکیبی از فرهنگ‌های مختلف است که در کنار یکدیگر مفهومی تازه و نوین یافته‌اند. از جمله فرهنگ‌های تشکیل دهنده این ادبیات جدید، می‌توان به فرهنگ روم باستان، فرهنگ عربی، فرانسوی، اسپانیایی و البته ویژگی‌های فولکلور مردم بومی اشاره کرد. ادبیات الجزایر به دلیل این که این کشور در دوران مختلف تحت سلطه استعمار بوده از ویژگی‌های فرهنگی استعمارگران نیز تأثیرپذیرفته است، بر همین اساس هم اکنون زبان غالب در این کشور عربی و فرانسوی است، هر چند که زبان بربر هانیز در بخش‌هایی از این کشور کاربرد دارد. از لحاظ تاریخی ریشه و منشأ ادبیات الجزایری به دوران نومیدیایی (قلمرو پادشاهی از سرزمین بربرها در شمال آفریقا که شامل الجزایر و بخش‌هایی از تونس کنونی بود) باز می‌گردد. این همزمان با دوره‌ای است که آپولویوس رمان الاغ طلایی را که در واقع نخستین رمان لاتین بود به رشته تحریر در آورد. از دیگر چهره‌های مهم و تأثیرگذار بر ادبیات الجزایر در آن دوران باید از آگوستین قدیس، نونیوس مارسلوس و مارتیانوس کاپلا نام برد. در دوران قرون وسطی و زمانی که زبان عربی در این منطقه حاکمیت داشت، باید از نویسندگان شهیری چون احمد بن علی البونی، ابن منظور و ابن خلدون نام برد که اساسا نوعی انقلاب را در ادبیات جهان عرب به وجود آوردند. از جمله آن که ابن خلدون کتاب مهم «مقدمه» خویش را که درباره تاریخ اجتماعی و اقتصادی جهان اسلام است، در الجزایر نگاشت. ادبیات امروز الجزایر فقط ادبیات منطقه‌ای به نام الجزایر نیست، بلکه میراث تلفیقی از زبان‌های عربی و فرانسه به حساب می‌آید. از جمله رویدادهای مهم ادبی در الجزایر باید به مفهومی به نام «الجزایرِیَنیسم» اشاره کرد. این مفهوم به ژانری ادبی البته همراه با لایه‌های سیاسی اشاره می‌کند که توسط نویسندگان فرانسوی الجزایری، با هدف ایجاد اتحاد و اشتراک میان مهاجران فرانسوی و متولدان الجزایر به کار برده‌اند. این واژه نخستین بار در زمانی به قلم روبرت روندو در سال ۱۹۷۳ میلادی و به معنای حفظ میراث فرهنگی حاصل از حضور فرانسه در الجزایر استفاده شد.

از جمله این نویسنده‌های فرانسوی الجزایری باید به نام مشهوری چون آلبر کاموا اشاره کرد که در بسیاری از آثارش در حمایت از حقوق مدنی برای الجزایر بومی کوشیده است و در سال ۱۹۵۷ میلادی نیز برنده جایزه نوبل ادبیات شد. ادبیات معاصر الجزایر بیشتر حاصل نگرانی نویسندگان الجزایری از نهادملی این کشور و تلاش‌های ادبی آن‌ها برای استقلال این نهاد بوده است. به عنوان مثال در این باره باید از رمان سه گانه محمد دیب رمان‌نویس مشهور الجزایری، یا رمان دیگری به نام نجمه اثر کاتب یاسین نام برد. این نویسندگان و آثارشان نقشی اساسی در استقلال الجزایر ایفا کردند. اما نویسندگان الجزایری پس از اعلام استقلال این کشور، تلاش خویش را بر بررسی مشکلات و آسیب‌های اجتماعی الجزایر قرار دادند و به انعکاس این مسائل در آثار خویش پرداختند. از جمله این نویسندگان می‌توان از لیلا صبارو طاهر وطار نام برد.

به نظر می‌رسد ادبیات معاصر الجزایر را می‌توان به دو گروه کلی تقسیم کرد. گروه نخست تحت تأثیر شدید جریانات تروریستی دهه ۹۰ میلادی قرار داشت و انعکاسی از این جریانات بود. گروه دوم نویسندگانی هستند که تمرکز خویش را بر مفهومی فردگرایانه از زندگی و ماجراهای انسانی قرار داده‌اند. شاید بتوان از مشهورترین آثار ادبی معاصر نویسندگان الجزایر، به کتاب‌هایی چون پرستوهای کابل و یورش به قلم یاسمینا خضرا و یا «هیچ جا در خانه پدری» نوشته آسیه جبار اشاره کرد.

امروز نسلی از نویسندگان نوپدید در الجزایر به وجود آمده‌اند که صدای این کشور ند و از جمله مهم‌ترین آن‌ها یاسمینا خضرا است.

یاسمینا خضرا در سال ۱۹۵۵ میلادی در استان بشار الجزایر متولد شد. نام اصلی این نویسنده الجزایری، محمد مولی السهول است که سال‌ها افسر ارتش الجزایر بود. این نویسنده به دلیل اینکه فعالیت در ارتش احتمالا مانعی برای فعالیت ادبی او بود ترجیح داد تا از نام زنانه یاسمینا خضرا استفاده کند؛ چرا که اگر این کار را نمی‌کرد با سانسور شدید مطالب خویش رو به رو می‌شد. با اینکه رمان‌هایی که به رشته تحریر در می‌آورد، از محبوبیت و شهرت زیادی برخوردار شد کسی هویت واقعی نویسنده را نمی‌دانست، تا این که او در سال ۲۰۰۰ میلادی از ارتش کناره گیری کرد و یک سال بعد نیز با یک تبعید خود خواسته از الجزایر به فرانسه، هویت واقعی خویش را افشا کرد. به نظر او گمنامی تنها راه زنده ماندن و مصونیت از سانسور در طول جنگ‌های داخلی الجزایر بوده است. در سال ۲۰۰۴ میلادی مجله معتبر نیوزویک از او به عنوان یکی از معدود نویسندگانی نام برد که توانسته است خشونت در الجزایر را توصیف کند. خضرا یک سال پس از مهاجرت به فرانسه رمان مهمی را با نام «پرستوهای کابل» می‌نویسد که در سال ۲۰۰۶ میلادی با کسب جایزه ادبی دوبلین شهرتی جهانی را برای او به ارمغان می‌آورد.

خضرا در رمان «پرستوهای کابل» به درد و رنج مردم افغانستان در دوران حاکمیت طالبان می‌پردازد. نویسنده برای روایت این مظلومیت بر زندگی دو زن و شوهر افغانی تمرکز می‌کند. عتیق که به شدت پایبند اعتقادات خویش است، در دوران جنگ توسط دختری از مرگ رهانیده شده و اکنون با او ازدواج کرده است.

محسن و زونیرا دیگر زوج این روایت هستند. محسن مردی بازاری است که طالبان زندگی‌اش را نابود کرده است و همسرش زونیرا نیز زنی اجتماعی است که قبل از حضور طالبان در مسند قضاوت به کار مشغول بوده است، اما حضور طالبان اجازه فعالیت اجتماعی را از او گرفته است. نویسنده در جریان روایت این دو زندگی به ظلم‌ها و جنایت‌های طالبان بر مردم افغانستان می‌پردازد و مرگ واندوه را نقاب هر روزه کابل روایت می‌کند. این رمان که به زبان فرانسه نگاشته شده بود، در پنج هزار کتاب‌فروشی در کشورهای فرانسه، بلژیک، سوئیس و کانادا عرضه و به سرعت به زبان‌های دیگر نیز ترجمه و منتشر شد. خضرا در گفت و گوهای گوناگون بر این نکته تأکید کرده است که مسلمان بودن ربطی به رخدادهای تروریستی گروه‌های افراط گرا ندارد. به نظر خضرا اساسا تروریست‌ها فاقد مذهب هستند و نباید رویدادهایی مثل حمله به نشریه شارلی ابدو به مسلمانان و عقاید آنان مرتبط شود. او در مصاحبه‌ای با یک رادیوی آلمانی به صراحت می‌گوید که غرب جهان را آن گونه که خود می‌پسندد تفسیر می‌کند. خضرا نام پرستوهای کابل را به این دلیل انتخاب کرده که نشان دهد در افغانستان دوران طالبان وضعیتی حاکم بوده است که حتی پرندگان نیز مجبور به مهاجرت و کوچ بوده‌اند.

رمان «پرستوهای کابل» را در ایران مهدی غبرایی به فارسی ترجمه و انتشارات آمیتیس روانه بازار نشر کرده است.

از دیگر رمان‌های مشهور این نویسنده الجزایری باید به «یورش» اشاره کرد که در سال ۲۰۰۶ میلادی منتشر شد و به مسئله فلسطین می‌پردازد. ماجرا با یک انفجار توسط زنی که به نظر باردار می‌رسد، در رستورانی در تل آویو آغاز می‌شود و پزشکی عرب اسرائیلی به نام امینه درگیر درمان مجروحان این حادثه می‌شود اما شب در بیمارستان به او گفته می‌شود که زن بمب‌گذار همسر خود او بوده است. این تنش و درگیری فضایی بی نظیر برای یک روایت ادبی را برای نویسنده فراهم آورده است.

خضرا در رمان دیگر خود با نام «صدای بغداد» به سوء تفاهم‌های همیشگی میان شرق و غرب می‌پردازد. خضرا در این اثر به وضوح منشأ اختلافات ریشه‌دار شرق و غرب را در سوء تفاهم‌های حاصل از تفاوت ذهنیت این دو حوزه می‌داند. خضرا در رمان دیگر خود به نام سهم مرگ، بر زندگی بیماری روانی تمرکز کرده است و از این دریچه به روایت خشونت و عشق که در کنار یکدیگر در الجزایر دوران جنگ‌های داخلی وجود دارند، می‌پردازد. از دیگر آثار این نویسنده الجزایری می‌توان به کتاب‌هایی چون «پسر عمو کاف»، «آمین» و «در سوی دیگر شهر» اشاره کرد. خضرا از سال ۲۰۰۷ میلادی به عنوان مدیر یک مرکز فرهنگی الجزایری در فرانسه فعالیت می‌کند. جالب آن که او در سال ۲۰۱۳ میلادی اعلام کرد که علاقه مند است تا نامزد کسب مقام ریاست جمهوری در الجزایر شود. امید است با همت مترجمان ادبی با دیگر آثار این نویسنده و البته دیگر نویسندگان معاصر الجزایر نیز آشنا شویم.

بازارچه کتاب

پاسخ شاهنامه پژوه انگلیسی به منتقدان فردوسی

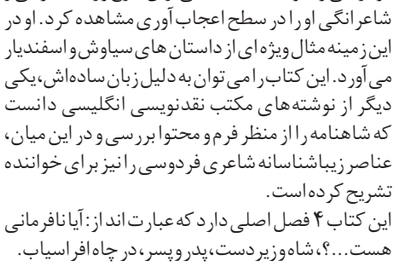

انتشارات ققنوس، کتاب «حماسه و نافرمانی» شامل بررسی شاهنامه فردوسی نوشته دیک دیویس با ترجمه سهراب طاوسی را منتشر و راهی بازار نشر کرد.

به گزارش خبرنگار مهر، دیویس ۷۲ ساله دانش آموخته دانشگاه منچستر و مدرس دانشگاه اوهایو در آمریکاست. او علاوه بر فردوسی و شاهنامه، روی اشعار حافظ و افسانه سیاوش کار پژوهشی کرده و کتاب هایی را در این باره منتشر کرده است. کتاب «حماسه و نافرمانی» در وهله اول، کوششی برای تعدیل باوری عمومی درباره این است که شاهنامه درباره چه سخن می‌گوید؟ این کتاب، زندگی خود را برای اولین بار در قالب پایان نامه دکتری مولف آغاز کرده است.

این کتاب، در نقد متن و فرامتن شاهنامه فردوسی و همچنین افرادی مانند ادوارد براون، وان گرونبام و احمد شاملو نوشته شده است که شاهنامه را صرفا نظم می‌دانند. دیویس در ابتدای کتاب پیش رو، آن را به همسرو فرزندانش تقدیم کرده است: برای افخم که ایران را با او شناختم و شیفته شعرش شدم و برای فرزندانمان، مریم و مهری.

مولف این اثر به خواننده می گوید که هر جا منابع، دست فردوسی را باز گذاشته‌اند، می‌توان نبوغ روایت سرایی و شاعرانگی او را در سطح اعجاب آوری مشاهده کرد. او در این زمینه مثال ویژه‌ای از داستان های سیاوش و اسفندیار می‌آورد. این کتاب را می‌توان به دلیل زبان ساده‌اش، یکی دیگر از نوشته‌های مکتب نقدنویسی انگلیسی دانست که شاهنامه را از منظر فرم و محتوا بررسی و در این میان، عناصر زیباشناسانه شاعری فردوسی را نیز برای خواننده تشریح کرده است.

این کتاب ۴ فصل اصلی دارد که عبارت اند از: آیا نافرمانی هست...؟، شاه و زیردست، پدر و پسر، در چاه افراسیاب. رستم و سهراب، رستم و بهرام چوبینه، سام و زال، خاندان نریمان: سام، پیران ویسه و... از جمله زیرمجموعه های این فصول هستند. این کتاب با ۲۵۶ صفحه، شمارگان ۸۸۰ نسخه و قیمت ۱۵۰ هزار ریال منتشر شده است.

ناگهانِ شعر

استاد کلاهی اهری

آخرین کلاغ‌ها آمدند
و اولین چراغ‌ها روشن شدند
ما پنجره‌ها را می‌بندیم
و پرده‌ها را می‌کشیم
دنیا خیلی خیلی خالی است
گرامافون می‌گردد
صدا بالا می‌آید
حباب روی لیوان‌ها می‌ترکد
بعد از ما ستاره‌ها می‌مانند
با این اتاق

مجید نظافت

من
پلنگ خشمگین خسته در قفس
در دلم
هوای کوه و دشت
نعره می‌کشد
من
امیر صخره‌های تیز
شیب‌های تند
ظهرهای داغ
عصرهای سرخ
در میان شهر
در مدار بسته قفس...
*
برای امام رضا(ع)
و نجیب‌ترین آهوان
هستی‌ام را گریزی می‌زنند
که غبار آن
بر بام گردباد
به رقص بر می‌خیزد
و من سادگی عبور آب
در رگ‌های تشنه
از میلاد تو پر پر می‌شوم
خدارا
آن ستاره که منش دریافتم
گم شدنی نبود!

رضا عابدین زاده

همه چیز سخت شده بود
گفتی اگر بمیرم زندگی بهتری خواهیم داشت
اما جهان شگفتی های خودش را دارد
گاهی بوسه
گاهی تنهایی
و گاه برف کمی
که روی لانه پرنده ای می نشیند
**
قطاری که تو مسافر آن باشی
دلم را به کجا خواهد برد
هوا ابری است
بمان
کلماتی هست که اگر در باران بگویی
مراد خواهی یافت

علی آزاد

ای نازنین
در تبعید خودم هستم
در تصرف شعر
نفسم بوی
میخک وحشی می دهد
و
عمیق ترین
نقطه زبانم
خاموش است.

معماری

نقشه‌هایی برای تخریب «کاخ ورسای» ایران

خانه «ثابت پاسال» یا «کاخ ورسای» کوچک را می‌توان تنها نمونه باقی مانده از خانه-باغ‌های ایرانی در منطقه آفریقا (جردن) تهران دانست؛ خانه‌ای با وسعت ۱۲ هزار متر مربع که این روزها در میان مجتمع‌های مسکونی و تجاری گرفتار شده است و البته به نظر می‌رسد مالک آن هنوز هم در صدد است نقشه‌هایش را برای این عمارت تاریخی اجرایی کند.

به گزارش ایسنا، هشدارها برای تخریب «ثابت پاسال» پس از چهار سال رنگ و بوی «تهدید» گرفته است؛ اما این بنای تاریخی نه هنوز در فهرست آثار ملی ثبت شده و نه بحث قابل تاملی برای حفظ این اثر ارزشمند مطرح شده است. با انتشار خبر در فضای مجازی مبنی بر ساخت مسجد به جای آن، رجبعلی خسروآبادی، مدیر کل میراث فرهنگی و گردشگری استان تهران به اظهار نظر پرداخت و نوشت: ساختمان ثابت پاسال بعد از پیگیری‌های زیاد و مذاکره با مالک و حتی با وجود داشتن مجوز قضایی برای حفظ نکردن آن، حفظ شده است و با حفظ ساختمان و رعایت حدود ساختمان اصلی در ۲۰ درصد از زمین در شمال غرب طرح یک هتل ارائه شده که در مرحله شورای فنی میراث و کمیته سرمایه گذاری است. یکی از اعضای شورای فنی اداره کل میراث فرهنگی استان تهران درباره طرحی که خسروآبادی از آن صحبت می‌کند، به ایسنا گفت: بر اساس قوانین مصوب میراث فرهنگی و با توجه به اینکه این بنا جزو بناهای واجد ارزش میراث فرهنگی شناخته شده، هر چند هنوز به ثبت نرسیده است، نخست باید حفظ شود، سپس مالک طرح خود را ارائه دهد، که تا آنجا که از طرح ارائه شده اطلاع داریم، در قالب ساخت مسجد نبوده است. از سوی دیگر در تیرماه سال ۹۴، محمدباقر خسروی، مدیر بافت‌ها و بناهای تاریخی معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران درباره این خانه گفته بود: «از چندین ماه پیش، شهرداری از سازمان میراث فرهنگی درخواست کرده است تا نظر خود را درباره واجد ارزش بودن این خانه بیان کند. وی با بیان اینکه هنوز سازمان میراث فرهنگی پاسخی درباره واجد ارزش بودن یا نبودن این خانه نداده است، گفت: این عدم پاسخگویی سازمان میراث فرهنگی به معنای این است که یا این سازمان، این خانه را واجد ارزش ندانسته و یا نتوانسته است ادله محکمی برای مجاب کردن مالک ارائه کند.

با انتشار حرف‌های جدیدی که از سوی چمران مطرح شده است، این بار مسئولان سازمان میراث فرهنگی و گردشگری خبرهایی از ثبت این خانه می‌دهند. اما فرهاد نظری، مدیر کل دفتر ثبت آثار تاریخی به ایسنا می‌گوید: براساس برنامه‌ریزی‌ها، کارها برای ثبت خانه ثابت پاسال آغاز شده است. اوروند این ثبت را پیگیری برای مراحل قانونی این عمارت تاریخی می‌داند. کاخ «ثابت پاسال» با وسعت ۱۱ هزار و ۵۴۳ متر مربع، بزرگترین خانه تهران لقب گرفته است، خانه‌ای که صاحبش «حبیب ا... ثابت» (معروف به ثابت پاسال) سرمایه‌دار ایرانی در پیش از انقلاب تلویزیون ملی را به ایران آورد و در دربار پهلوی بود. خانه‌ای که پس از انقلاب مکان رویدادهای انقلابی بود؛ رویدادهایی که منابع تاریخی دارند. شاید بگویند این بنای تاریخی عمرش فقط به دوره پهلوی قدمی دهد، اما نباید فراموش کرد، این کاخ را با «کاخ ورسای» در فرانسه تطابق می‌دهند. معماری این خانه از قصر «لوپتی تریانون» یکی از کاخ‌های جانبی ورسای در فرانسه کپی برداری شده و اشیای به کار رفته در آن بسیار ارزشمند است، به حدی که قبل از انقلاب اسلامی به روایتی این بنا حدود «۱۵ میلیون دلار» قیمت گذاری شد.

عکس

آغاز جشنواره عکس خیام در تهران

مراسم افتتاحیه و اهدای جوایز چهارمین جشنواره بین‌المللی عکس خیام با حضور «رومن نرو» مسئول جشنواره فیاپ و «ریکاردو بوسی» رئیس فیاپ، جمعه پنجم خردادماه در سالن شهناز خانه هنرمندان ایران برگزار شد و در این مراسم همچنین خبر افتتاح شعبه فیاپ ایران اعلام و علی سامعی به عنوان نماینده بین‌المللی «فیاپ» در ایران معرفی شد. به گزارش ایسنا، «علی سامعی» دبیر جشنواره بین‌المللی عکس خیام گفت: امسال شاهد برگزاری چهارمین دوره جشنواره عکس بین‌المللی خیام هستیم و جای بسی خوشحالی است که آقای «ریکاردو بوسی» رئیس فدراسیون بین‌المللی هنر عکاسی (فیاپ) از ایتالیا و رومن نرو مسئول جشنواره‌های فیاپ از لوگزامبورگ در این مراسم حضور دارند.

او با اشاره به تاریخچه جشنواره عکس خیام بیان کرد: این جشنواره بین‌المللی از سال ۲۰۱۳ در ایران راه اندازی شده است و ابراهیم صافی، مجتبی موسوی، مجید ملانوروزی و علوی عضو شورای سیاست گذاری این رویداد هستند.

در چهارمین دوره جشنواره ۲۱ هزار و ۳۹۹ قطعه عکس از هنرمندان ۵۵ کشور جهان به دبیرخانه رسید. داورانی از فرانسه و ایران، انتخاب آثار را برعهده داشتند. آثار برتر جشنواره در ایتالیا، فرانسه، اسپانیا، چین، عمان، یونان، هنگ کنگ، آرژانتین، روسیه، عربستان، ترکیه، تاجیکستان، ازبکستان، مقدونیه و شهرهای مختلف ایران و چندین شهر آفریقای جنوبی به نمایش گذاشته خواهد شد.

خراسان شهر چاپ
لیتوگرافی
مجهز به سه دستگاه پلیت ستر حرارتی
قابلیت تهیه بیش از ۱۲۰۰ پلیت در روز
قابلیت خروجی LPI 200 & 220 Hybrid
آدرس : بلوار شهید صادقی - نبش شهیدصادقی ۱۸
تلفن : ۰۵۱- ۳۷۰۰۹۷۱۷-۱۹
ایمیل : Kprintcity@khorasannews.com
۰۹۹۰۰۴۶۲۴۵۱

آگهی مناقصه
شهرداری منطقه ۷ در نظر دارد موضوع زیر را از طریق مناقصه واگذار نماید. لطفا جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت www.ets.mashhad.ir مراجعه فرمایید.

ردیف	شماره مناقصه	موضوع
۱	۷،۹۶،۱	لکه گیری آسفالت سطح منطقه

امور قراردادها و پیمانهای منطقه ۷

از شرایط ویژه مناسبتها، اتفاقات ورزشی برای جهش در تبلیغ استفاده کنید